fotoğraf: Ebru Ceylan

UZAK'IN BİRİNCİLİĞİ VE MİLLİYETÇİLİK

Filmi izleyen Türk seyircilerin oyları Uzak'ı birinci yapmaya yetmez. Ama milliyetçilik söz konusu olursa durum değişir!

Nuri Bilge Ceylan'ın *Uzak* filmi, BBC Four'un düzenlediği '2005 Dünya Sinema Ödülü'ne aday gösterilmiş. İngiliz sinema eleştirmenlerinin yaptığı eleme sonucunda beş filmle birlikte finale kalan *Uzak*'ın rakipleri *Kötü Eğitim*, *Kahraman*, *Motosiklet Günlüğü*, *Dönüş* ve *Zatôichi*'ymiş. Birinciyi de, internetten gönderilen oylar belirliyormuş.

Bir süredir Türk medyası, halkımızı *Uzak*'a oy vermeye çağırıyor. Bu şekilde yapılmış oylamaların ne kadar sağlıklı, dahası anlamlı olduğu çok tartışılır. Daha önce de Ayasofya'nın, dünyanın yeni harikaları arasına girmesi için yapılan oylamada benzer bir kampanyaya şahit olmuştuk. Sonucu bilen ya da hatırlayan var mı acaba? *Uzak* gibi, başarısını dünyaya çoktan kabul ettirmiş bir filmin, oylamadan alacağı sonuç ne ifade eder ki? Asıl önemlisi Türk halkı, ne ölçüde sevdiğini gişede 45 bin biletle belli ettiği bir filmi birinciliğe taşımaya çalışacaksa bunun açıklaması sanatsal olabilir mi? Kesin olan şu: Filmi izleyen Türk seyircilerin oyları *Uzak*'ı birinci yapmaya yetmez. Ama milliyetçilik söz konusu olursa işte o zaman durum değişir!

'SİNEMATEK' DERGİSİ GELİYOR

Dünya ve İthaki de sinema kitabı çıkaran yayınevleri arasına girdiler.

2004'ün, sinema yayıncılığı açısından verimli geçtiğini değişik vesilelerle belirtmiştik. Gerek piyasaya yeni girenlerin, gerekse mevcut yayınevlerinin sinema kitaplarına gösterdikleri ilgi sevindirici boyutta.

Uzun süre 'Dünya' gazetesinin yayın politikası çerçevesinde kitaplar yayımlayan Dünya Yayıncılık, yayın yönetmenliğine Feridun Andaç'ın gelmesinden sonra edebiyat ve sanat gibi, kültürün hemen her alanına ait yayın dizileri başlatmıştı. Hülya Koçyiğit söyleşilerinden oluşan 'Film Gibi Yaşadım', yayınevinin ilk sinema kitabı olarak dikkat çekmişti. Aynı yayınevinin Fikret Hakan'la yapılmış bir söyleşi kitabı ile, Agâh Özgüç'ün kaleminden 'Türlerle Türk Sineması' ve Nijat Özön'ün daha önce Kitle Yayınları'ndan 2 cilt olarak çıkan 'Karagöz'den Sinemaya' adlı kitaplarını basmaya hazırlandığını da öğrendik.

Bir başka gelişme İthaki Yayınları'nda görülüyor. Tunca Arslan'ın 'Futbol ve Sinema'sından sonra Gökhan Akçura'nın 'Aile Boyu Sinema' adlı kitabını genişleterek yayımlayan yayınevinin takviminde, birkaç sinema kitabıyla bir de sinema dergisi var. Burçak Evren'in Türk yönetmenlerin biyografilerinden oluşan bir çalışması bu yıl basılacak. Ali Sekmeç'in 'Türk Filmleri Rehberi'nin de aynı yayınevi tarafından basılması öngörülüyor. Yayınevinin asıl sürprizi ise Türk sineması ağırlıklı bir sinema dergisi çıkaracak olması. Yayın yönetmenliğini Burçak Evren'in yapacağı ve 'Sinematek' adı verilmesi düşünülen derginin çalışmalarına başlandığı ve Mart ayında ilk sayısının bayilerde olabileceği belirtiliyor.

2005 yılı daha şimdiden bereketli geçecek gibi görünüyor.

SEMİH KAPLANOĞLU İLE RÖPORTAJ YAPMAK!

Tanıtımın bir parçası olarak yapılan söyleşilerden ne beklenmeli?

Kimi sanatçılar eserlerini meydana getirdikten sonra, bir kez daha onlar hakkında konuşmaktan, sağa sola demeç vermekten ya da gazetecilerin, eserleri hakkında özellikle de derinlik içermeyen sorularına muhatap olmaktan hoşlanmazlar. Aslında ilke olarak yanlış bir tavır da değil bu. Gerçekten de sanatçı, kendini eseri ile ifade ettiğinden, daha ötesine gerek duymaz.

Yazık ki bu ilke pratikte kâğıt üstünde kalabiliyor. Bugün için, filmler söz konusu olduğunda, biraz da tanıtımın bir parçası olarak bu tür söyleşiler kaçınılmaz oluyor. Dahası filmleri dağıtan firmalar ajans gibi çalışarak film sanatçılarıyla gazeteciler arasında randevulu görüşmeler yapılmasını ayarlıyorlar. İşte sorun sanatçı için burada başlıyor galiba: Bir yandan dağıtımcının ve medyanın talebine uygun olarak görüşmelere katılmak, öte yandan filmi ile zaten kendisini ifade etmiş olduğu ilkesine inanmak.

Popüler olmakla ilgilenmeyen, başka bir dünyanın arayışında olan *Meleğin Düşüşü* filminin yönetmeni Semih Kaplanoğlu da bu iki durum arasında kalmış sanki. Kendisine söyleşiye giden gazeteciler bu zoraki yapılmış görüşmelerden işlerine yarayacak cevaplarla dönemiyorlar pek. 'Sanatçı duruşunu muhafaza etme' ilkesine ek olarak Semih Bey, belki beklediği soruları alamıyor, belki başka türlü bir yaklaşımı yeğliyor. Ama sonuçta, kendi çapında hazırlanıp gelmiş gazeteci de, yönetmenin kendisi de tatminsiz olarak bitiriyorlar görüşmeyi.

Söyleşi yapacakların daha hazırlıklı olmaları bir çözüm elbette, ama hem Semih Bey'i hem de gazetecileri zora sokmaktansa filmi seyirciyle baş başa bırakmak da bir çözüm olamaz mı? Her iki taraf için de daha saygıdeğer bir yaklaşımın gerekli olduğunu düşünüyoruz.